

NORGES HØYESTERETT

Den 28. februar 2024 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Falkanger, Sæther og Stenvik i

HR-2024-425-U, (sak nr. 24-023216SIV-HRET), sivil sak, anke over beslutning:

X Anlegg AS

(advokat Karl Marthinussen)

mot

Innlandet fylkeskommune

(advokat Solfrid Aga)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens beslutning om kostnader til fagkyndige meddommere i entreprisesak.
- (2) Vestre Innlandet tingrett avsa dom 14. mars 2023 i sak mellom X Anlegg AS og Innlandet fylkeskommune. Saken gjaldt tvist om sluttoppgjør etter utførelsesentreprise.
- (3) Innlandet fylkeskommune anket dommen, mens X Anlegg AS innga avledet anke.
- (4) Under saksforberedelsen besluttet lagmannsretten å oppnevne fagkyndige meddommere, uten at dette var begjært av noen av partene.
- (5) Eidsivating lagmannsrett traff beslutning 5. januar 2024 om at «[b]egge parter pålegges å betale likelydende forskudd for omkostningene med fagkyndige meddommere».
- (6) *X Anlegg AS* har anket beslutningen til Høyesterett. Det gjøres gjeldende at avgjørelsen er i strid med grunnleggende regler for forsvarlig saksbehandling, fordi lagmannsretten ikke har angitt hvilket rettsgrunnlag beslutningen bygger på, og ikke har forelagt spørsmålet for partene før avgjørelsen ble truffet. Videre anføres at avgjørelsen bygger på en uriktig tolkning av rettsgebyrloven § 2 andre ledd. Bestemmelsen må forstås slik at utgifter til fagkyndige meddommere i sin helhet skal betales av ankende part, som i dette tilfellet er Innlandet fylkeskommune. At X Anlegg AS har inngitt avledet anke er uten betydning, da en avledet anke ikke står på egne ben.
- (7) *Innlandet fylkeskommune* har inngitt tilsvaer, der det anføres at det er riktig at begge parter betaler likelydende forskudd, ettersom X Anlegg AS har inngitt avledet anke.

- (8) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker:
- (9) Lagmannsrettens avgjørelse er truffet ved beslutning. Av tvisteloven § 30-3 første ledd, jf. § 29-3 tredje ledd, følger at beslutninger kan ankes «på det grunnlag at retten har bygd på en uriktig generell lovforståelse av hvilke avgjørelser retten kan treffe etter den anvendte bestemmelse, eller på at avgjørelsen er åpenbart uforsvarlig eller urimelig». Det første alternativet betyr at utvalget fullt ut kan prøve lagmannsrettens generelle lovtolkning, jf. for eksempel HR-2022-326-U avsnitt 9.
- (10) Ansvar for å betale gebyr og rettslige sideutgifter til det offentlige reguleres av rettsgebyrloven, jf. tvisteloven § 20-1.
- (11) Etter rettsgebyrloven § 2 annet ledd skal rettslige sideutgifter, herunder utgifter til meddommere, dekkes av den eller de som har begjært en forretning eller et rettergangsskritt. Hvis meddommere er oppnevnt etter begjæring, bæres utgiftene altså av den eller de som har inngitt slik begjæring. Hvis retten har oppnevnt meddommere av eget tiltak, er det den eller de som har begjært forretningen – i dette tilfellet lagmannsrettens behandling av ankesaken – som står ansvarlig overfor det offentlige.
- (12) I denne saken har begge parter anket, og de er dermed solidarisk ansvarlige for utgiftene til meddommerne som lagmannsretten har oppnevnt av eget tiltak. Internt svarer hver part for sin forholdsmessige andel, jf. Rt-2010-976 avsnitt 16.
- (13) X Anlegg AS har til støtte for sitt syn om at Innlandet fylkeskommune skal dekke utgiftene i sin helhet, vist til Rt-2009-345. Her heter det i avsnitt 26:
- «Etter rettsgebyrloven § 2 andre ledd må den som har begjært en forretning eller et rettergangsskritt, dekke de utgifter som er forbundet med forretningen eller rettergangsskrittet. Dersom meddommere blir oppnevnt av retten av eget tiltak, må det følge av denne bestemmelse at ansvaret overfor det offentlige påhviler saksøkeren eller den ankende part. I tilfeller hvor meddommere blir oppnevnt etter begjæring, må det være den som har begjært meddommere, som er ansvarlig. Dette må gjelde selv om meddommere uten slik begjæring ville ha blitt oppnevnt av retten av eget tiltak.»
- (14) Uttalelsen om at ansvaret «påhviler ... den ankende part», må forstås slik at den tar sikte på tilfeller hvor det bare er én part som anker. Hvis begge parter anker, er de derimot ansvarlige i fellesskap. Det må også gjelde hvor den ene anken er avledet, jf. tvisteloven § 29-7 første ledd. Det følger av rettsgebyrloven § 8 annet ledd annet punktum, jf. første punktum, at en part som har inngitt avledet anke, skal betale rettsgebyr for anken, jf. HR-2011-1548-U avsnitt 5 og HR-2016-348-U avsnitt 19. Den som har inngitt en avledet anke, anses med andre ord for å ha «begjært forretningen» etter § 2 første ledd. Da er det naturlig at vedkommende også etter § 2 annet ledd første punktum anses for å ha begjært forretningen, og dermed blir ansvarlig for sideutgifter.
- (15) Det følger av dette at lagmannsretten har basert seg på en riktig forståelse av rettsgebyrloven § 2 annet ledd første punktum, når den har lagt til grunn at begge parter er ansvarlige for utgiftene til fagkyndige meddommere og avkrevd hver part en forholdsmessig andel. Det at lagmannsretten ikke begrunnet beslutningen, og at den ikke først ga partene anledning til å uttale seg, kan i lys av dette ikke lede til opphevelse.
- (16) Anken har etter dette ikke ført frem, og den skal derfor forkastes.

- (17) Ankemotparten har krevd 17 760 kroner i sakskostnader for ankeutvalget. Kravet tas til følge.

S L U T N I N G

1. Anken forkastes.
2. I sakskostnader for Høyesterett betaler X Anlegg AS til Innlandet fylkeskommune 17 760 – syttentusensyvhundreogseksti – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av kjennelsen.

Knut Erik Sæther
(sign.)

Aage Thor Falkanger
(sign.)

Are Stenvik
(sign.)